

Oana BORSȘ

Un spectacol al altui timp

Acolo, departe de Mircea Ștefănescu... Intuind o întrebare nerostită dar care, probabil, a încolțit în mintea celor care au venit să vadă noua premieră a Teatrului „George Ciprian”, directorul Paul Ioachim și-a motivat, înainte de începerea spectacolului, opțiunea. În primul și în primul rând, pentru că a dorit să aibă în repertoriu o piesă din dramaturgia românească interbelică. Mai departe, pentru că problematica pe care o ridică acest text o consideră de actualitate, cu atât mai mult cu cât se pliază pe starea de spirit pe care o au tinerii dintr-un oraș de provincie...

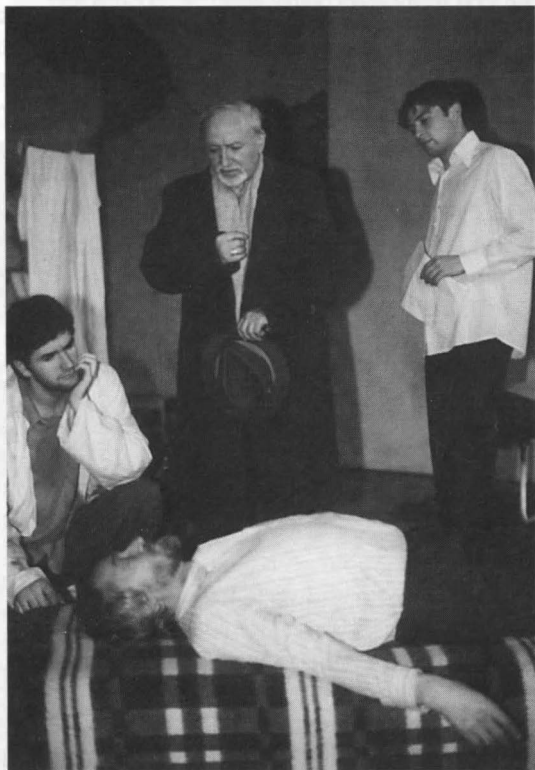
Gestul de a scutura praful care s-a așternut pe o parte din dramaturgia noastră este salutar ca act de recuperare istorică. Căci mare parte dintre aceste texte nu au putut învinge timpul, trăindu-și doar istoria momentului. În *Acolo, departe*, Mircea Ștefănescu pune în discuție teme de profunzime: condiția creatorului, măcinat de propriul ideal; sacrificiul împăcat al celor din jur fie femeie iubită, fie părinte, fie prieten, pentru ca el, alesul, să-și îndeplinească menirea. Forma cu care autorul își îmbracă ideile este una caracteristică epocii sale și, de ce să nu recunoaștem, căzută în desuetudine pentru noi.: melodrama. Însuși autorul mărturisea în *Amintirilor unui dramaturg*: „Am recunoscut totdeauna valoarea educativă a melodramei, regretând însă mijloacele cu care își declanșează efectele”.

Structura piesei, extrem de precis tratată, obligă dar, iar regizorul Răzvan Dincă s-a conformat. Astfel că s-a născut un spectacol de un realism al amănuntului minuțios, îmbrăcăt de o atmosferă corespunzătoare *lamentatio*-ului melodramatic, cu o puternică notă a specificității locale și temporale. Însă un spectacol fără suficientă combustie interioară. Suflul de vitalitate ar fi putut veni dintr-o altfel de situație în context a personajului principal.

Aici, *Silviu* (Lucian Ghimiși) este lipsit de determinare, de acea flacăra-motor a faptelor sale, de acea picătură de cinism cu care acceptă sacrificiul celorlalți. Demersul său scenic este tern conturat, respirând un aer propriu mai mult al resemnării, decât al speranței și tenacității în căutarea adevărului său, pe care o are personajul.

La polul opus, ca situație într-o normalitate de deciptarea a rolului, se situează Ioana, foarte expresiv configurată de tânăra Alexandra Velniciuc (studentă la UNATC). Ea este imaginea inocenței și a dragostei depline care știe să uite de sine pentru celălalt și, mai ales care știe să iasă cu demnitate din viață atunci când descoperă că nu îi mai este utilă iubitului

Alexandru NEDELICU, Candida STOICA, Lucian GHIMIȘI, Ștefan VELNICIUC (în prim plan)

ei nici ca subiect de roman. Din aceeași lume, a celor care renunță, face parte și tatăl, *Nenea Iancu*, rol ce îi oferă posibilitatea lui Candid Stoica de a da naștere unui personaj plin de blândețe și înțelegere.

Metafora din final, a întâlnirii în moarte a celor doi tineri, accentuează excesul de melodramatic, amplificat în timpul spectacolului și de intermezzo-urile muzicale (live) ale viorii lui Dan Claudiu Vornicelu, ce devine

și ea personaj potențator de stare. Și, poate că o lacrimă a încolțit în ochiul spectatorului, dar oare astăzi este suficient?

Teatrul „George Ciprian“ Buzău – Acolo, departe de Mircea Ștefănescu. Regia: Răzvan Dincă. Ilustrația muzicală (live): Dan Claudiu Vornicelu. Scenografia: Valeriu Șuşnea. Distribuția: Candid Stoica, Lucian Ghimiși, Ștefan Velniciuc, Dana Stroe, Alexandru Velniciuc, Alexandru Nedelcu, Dan Claudiu Vornicelu, Sorin Gheorghiu. Data premierei: 17 februarie 2002.

Abisul pasiunii

Pasiune exacerbată într-o lumea a iluziilor pierdute, a vieții ratate, a dorințelor neîmplinite. Este axa în jurul căreia regizorul Kincses Elemer și-a construit (la Teatrul „Fani Tardini“ din Galați) viziunea sa scenică despre universul din *Delict în insula caprelor* de Ugo Betti.

Cele trei femei, din generații și cu biografii diferite, își pierd aici identitatea, devenind ipostaze ale feminității frustrate care se lasă pradă, conștient sau inconștient, lascivității. Izolate într-un mod de viață din care nu au puterea de a evada, își potolesc setea cu vitalitatea și pasiunea tânărului ce le pătrunde inopinat în viață. Căci *Angelo* este imaginea pasiunii latente, ascunse. Partener de celulă cu personajul absent și vinovat prin lipsă de starea celor trei, soră, fiică, soție, *Angelo* trăiește, la rândul-i, prin dorința de a se substitui altei vieți. O viață pe care a trăit-o în închipuire, povestită, și care acum îi aparține. În decriptarea lui Kincses Elemer, însă, el nu mai este intrusul, cel care trebuie să cucerescă, ci cel așteptat, dorit, cu gând ascuns. De aceea, contopirea cu sângele înfierbântat al tinerei pline de viață, cu speranța dragostei mijite a copilei pure și naive, cu încrâncenarea femeii abandonate este totală. Păcatul lor comun le subjugă, până la uitare de sine.

Ce le va opri? Strigătul dinlăuntru al mamei care răzbate dincolo de femeie. Este dimensiunea subtil insinuată în final. Chiar dacă lupta cu sine este sfâșietoare, *Agata* își apără copila, poate, la rândul ei, viitoare mamă purtând în

pânțele rodul dragostei lor comune. Gestul ei de a arunca scara fântânii în care coborâse *Angelo* este voit, nu întâmplare a destinului pe care doar o speculează. Ea salvează, dar în același timp se condamnă pe sine. Va rămâne aici, izolată, lângă fântână pentru a-și ispăși singură vina. Doar clopoțelul bătrânului mai face legătura cu lumea și sparge tăcerea. O tăcere albă, inexpressivă, ca cearșafurile albe ce închid ermetic spațiul scenei și filtrează lumina lascivă a soarelui. Craniile de capră înfipite în pari îi vor fi alături în „așteptarea sa de a se scurge viața și de a n-o iert“.

Bine conduse de către regizor, Anca Maria Ciucanu (*Agata*, mama), are atitudinea și determinarea pe care o presupune personajul, Crina Stoica (*Silvia*, fiica) este o prezență suavă, delicată și introvertită, Tamara Constantinescu încearcă să contureze frivolitatea *Piei* (sora).

De remarcat este debutul tânărului Gabriel Mircea Velicu, proaspăt absolvent al UNATC-ului bucureștean, în primul lui rol de anvergură. Are forță și prezență scenică chiar dacă, pe undeva lipsa de experiență îl face a nu-și putea salva personajul de o dimensiune monocordă.

Teatrul „Fani Tardini“ Galați – *Delict în insula caprelor* de Ugo Betti. Traducerea: Lucia C. Ionescu și Costel Ionescu. Regia și scenografia: Kincses Elemer. Ilustrația muzicală: Maria Kincses. Costume: Klara Labancz. Distribuția: Ana Maria Ciucanu, Tamara Constantinescu, Crina Stoica, Gabriel Mircea Velicu, Lică Dănilă. Data premierei: 3 februarie 2002.